

İstanbul, 28.08.2020

DUYURU 483

Konu: Kısa çalışma ödeneği döneminden normal çalışma düzenine geçenele sağlanacak SGK teşvikine ilişkin Genelge, KDV ve stopaj oranı indirimlerine ilişkin açıklama ve Ülkeler Arasında Finansal Hesap Bilgilerinin Vergi Konularında Karşılıklı Olarak Otomatik Değişim Standardı Rehberi hk.

1. Kısa Çalışma Ödeneği Döneminden Normal Çalışma Düzenine Geçenele Sağlanacak SGK Teşvikine İlişkin Genelge

Hatırlanacağı üzere DUYURU 481’de kısa çalışma ödeneği döneminden normal çalışma düzenine geçenele sağlanacak SGK teşvikine ilişkin yasal düzenleme (4447 sayılı Kanunun geçici 26 ncı maddesi) hakkında bilgi verilmiştir.

27.08.2020 Tarih ve 2020/35 sayılı Genelge ile **1/8/2020 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren** 4447 sayılı Kanunun geçici 26 ncı maddesinde yer alan prim desteği uygulamasına ilişkin usul ve esaslar açıklanmıştır.

Söz konusu Genelge için [tıklayınız](#).

2. İndirilen KDV Oranları ve Gayrimenkul Kiralamalarında Tevkifat Oranlarına İlişkin GİB Açıklaması

Gelir İdaresi Başkanlığı; TURMOB’a hitaben yazdığı 20.08.2020 tarih ve E.92133 sayılı yazıda özetle aşağıdaki açıklamalar yer almaktadır.

– Servis taşımacılığı hizmetleri ile shuttle türü (VIP transfer dahil) taşıma hizmetleri yolcu taşımacılığı kapsamında değerlendirilmekte olup, 31/7/2020 tarihinden itibaren gerçekleştirilen bu hizmetlere 31/12/2020 tarihine kadar (bu tarih dahil) %8 oranında KDV uygulanması, Temmuz ayında gerçekleşen yolcu taşımacılığı hizmetlerine yönelik düzenlenecek faturalarda ise 1-30 Temmuz 2020 tarihlerinde verilen hizmetlere genel oranda (%18) KDV hesaplanması gerekmektedir.

– Temmuz ayına ait işyeri kiralama hizmetleri, 1-30 Temmuz 2020 tarihleri arasındaki dönem için genel oranda (%18), 31 Temmuz 2020 tarihi için %8 oranında KDV’ye tabidir.

– 2007/13033 sayılı BKK ekli II sayılı listenin (B/25)’inci sırasında yer alan ve 30 (giriş)- 31 (çıkış) Temmuz 2020 tarihinde verilen geceleme hizmetleri %1 oranında KDV’ye tabidir. Ancak, 30 Temmuz ve öncesi tarihlere ilişkin geceleme hizmetleri için (fatura 31 Temmuz ve müteakip tarihlerde düzenlense dahi) %8 oranında KDV uygulanması gerekmektedir.

– 2007/13033 sayılı BKK ekli II sayılı listenin (B/24) üçüncü sırasında kapsamı dışındaki yeme-içme hizmetleri (alkollü içeceklere isabet eden kısmı hariç), aynı BKK’nın geçici 6’ncı maddesinin (I/p) bendi uyarınca 31/7/2020 tarihinden 31/12/2020 tarihine kadar %8 oranında KDV’ye tabidir.

– Banka vasıtasıyla veya nakden yapılan işyeri kira ödemesi üzerinden gelir vergisi tevkifatının yapılacağı zamanı belirlemede; nakden veya hesaben ödeme zamanının belirlenmesi önem arz etmekte olup, banka aracılığıyla veya nakden yapılan işyeri kira ödemesinin yapılmasından sonra veya yapılması sırasında işyeri kira ödemesinin defter ve kayıtlara yansıtıldığı durumlarda; tevkifatın kiranın banka vasıtasıyla veya nakden ödenmesi aşamasında yapılması gerekmektedir. Hesaben ödemenin bir başka ifadeyle vergi tevkifatına tabi kazanç ve iratları ödeyenleri istihkak sahiplerine karşı borçlu durumda gösteren her türlü kayıt ve işlemlerin kiranın banka vasıtasıyla veya nakden ödenmesinden önce olduğu durumlarda; tevkifatın kiranın hesaben ödenmesi aşamasında yapılması gerekmektedir.

3. Finansal Hesap Bilgilerinin Vergi Konularında Karşılıklı Olarak Otomatik Değişim Standardı Rehberi Yayınlandı

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) tarafından 2014 yılında oluşturulan “Finansal Hesap Bilgilerinin Vergi Konularında Otomatik Değişim Standardı”nın uygulanmasına ilişkin rehber yayınlanmıştır.

Rehber’de öne çıkan kimi önemli bilgiler aşağıda sıralanmıştır.

-Ülkeler çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmalarının kendilerine sağladığı sınırlar dâhilinde talep üzerine bilgi değişimini uzun yıllardır yürütmekteyken, vergi kayıp ve kaçaklarını önlemek konusundaki işbirliğinin hem çok taraflı hem de otomatik temelde gerçekleşmesini sağlamak üzere OECD tarafından Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesi oluşturulmuştur.

Avrupa Birliği üyesi ülkelerin tamamının yanı sıra İsviçre, Norveç, Brezilya, Hindistan gibi ülkeler de dahil bugün itibarıyla 136 ülkenin taraf olduğu Sözleşme, uluslararası vergisel işbirliği ve şeffaflığın bir gereği olarak 2011 yılında Türkiye tarafından da imzalanmıştır. Bu tarihten 6 yıl sonra, uygulamayı düzenleyen ve sayıları her yıl artmakla birlikte bugün itibarıyla 107 ülkenin (Rehber EK 2) taraf olduğu “Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimine İlişkin Çok Taraflı Yetkili Makam Anlaşması”nı da Türkiye 21.04.2017 tarihinde imzalamış ve 31.12.2019 tarihinde onaylamıştır.

Bu anlaşmaya göre, imzacı ülkeler, karşılıklılık temelinde, ilgili ülkelerin mukimlerine ait finansal hesap bilgilerini, finansal kuruluşlardan toplayıp ayrı bir talep gerekmeksizin (otomatik olarak) her yıl ilgili ülkeyle paylaşacaktır. Türkiye’de otomatik bilgi değişimi için bilgileri toplamaya ve paylaşmaya yetkili makam, Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı Gelir İdaresi Başkanlığıdır.

-Otomatik bilgi değişimi; kişilerin, yerleşik (mukimi) olduğu ülke dışındaki diğer ülkelerde bulunan finansal hesap bilgilerinin, yerleşik (mukim) olunan ülkeye, her yıl diğer ülke vergi idarelerince, vergisel amaçlarla kullanılmak üzere müteakabiliyet esasında (karşılıklı) ve otomatik olarak elektronik ortamda gönderilmesidir.

Bu kapsamda; mevduat, saklama ve yatırım kuruluşları ile belirli sigorta şirketleri nezdindeki;

- Mevduat hesapları,
- Saklama hesapları,
- Ortaklık ve borç ilişkisi menfaati,
- Nakdi değer sigorta sözleşmeleri,
- Düzenli ödeme sözleşmelerine ilişkin finansal bilgiler paylaşılacaktır.

Değişime tabi tutulacak bilgiler;

- İlgilinin adı ve soyadı,
- Adresi,
- Yerleşik (mukim) olduğu ülke ve vergi kimlik numarası (VKN),

- Doğum yeri ve tarihi,
- Hesap numarası, hesap bakiyesi ya da değeri,
- Hesaba yıl içinde ödenen faiz, temettü gibi gelirlerin ya da hesapta tutulan varlıklardan elde edilen gelirlerin toplam brüt tutarı gibi bilgilerden oluşmakta olup, **gayrimenkul ve taşıt bilgileri otomatik bilgi değişimi kapsamında değildir. Hesap hareketleri detayı da bu kapsamda finansal kuruluşlardan alınmayacak ve paylaşım konusu yapılmayacaktır.**

Örnek: Bay (A)'nın Türkiye'de bulunan (B) Bankasında bir yatırım hesabı bulunmaktadır. Kendisinin İsveç'te yerleşik (mukim) olması halinde adı, soyadı ve adresinin yanı sıra İsveç tarafından verilen vergi kimlik numarası, 31 Aralık 2020 tarihinde 2.000 Euro hesap bakiyesi olduğu, hisse senedi satışından 200 TL gelir elde ettiği hususları 2021 yılının Eylül ayında İsveç'e bildirilir. Türkiye'de yerleşik bir kişinin benzer mahiyetteki bilgileri de İsveç'ten alınır.

-Anlaşma kapsamında, ilgili ülkelerde yerleşik (mukim)kişi ve kurumların yanı sıra, bu ülkelerde yerleşik kişilerin kontrol ettikleri Türkiye'de yerleşik olan bazı kurumların (örneğin; faiz, temettü gibi pasif gelir elde eden ya da bu amaçla varlık tutan fakat finansal kuruluş olmayan kurumlar) bilgileri paylaşılacaktır. Genel olarak ilgili devletin mevzuatı gereğince ikametgâh, ev, kanuni merkez, iş merkezi veya benzer yapıda diğer herhangi bir kıstas nedeniyle vergi mükellefiyeti altına giren kişi ya da kurumun o ülkede yerleşik (mukim) olduğu kabul edilir. Bilgi değişiminde kriter vatandaşlık değil, vergi amaçları yönünden yerleşiklik (mukimlik)dir. 1/7/2017 tarihinden önce ve sonra açılan hesapların incelenme yöntemleri farklıdır. 1/7/2017 tarihinden sonra açılan hesaplarda kişinin Türkiye'de yerleşik (mukim) olduğunu beyan etmesi ve bu beyanın hesap açılışında alınan diğer bilgiler ile çelişmiyor olması halinde beyanın makul olduğu kabul edilir ve hesaba ilişkin bilgiler bildirilmez. Bu tarihten önce açılan hesaplarda ise finansal kuruluşun kayıtlarındaki tek gösterge, adres bilgisi değildir.

-Türkiye'nin ilk otomatik bilgi değişimi, 2018 yılında Norveç ve Letonya ile başlamış olup, 21.08.2020 itibarıyla Anlaşma kapsamında 2020 yılında Türkiye'nin otomatik temelde bilgi göndermesi (ve karşılıklılık temelinde bilgi alması) söz konusu olan 54 ülkenin (Rehber EK 3) isimleri Rehber ekinde paylaşılmıştır. Listenin önümüzdeki yıllarda da değişiklik gösterebilmesi, yeni ülkelerin eklenmesi ya da çıkması söz konusu olabilecektir. Otomatik bilgi değişimi süreci zaman içerisinde Anlaşmaya taraf tüm ülkeleri kapsayacak şekilde ilerleyecektir. Güncel liste aşağıdaki linkten takip edilebilir.

<https://www.oecd.org/tax/automatic-exchange/international-framework-for-the-crs/exchange-relationships/>

-Anlaşmaya taraf ülkelerden **Almanya, Hollanda, Belçika, Avusturya ve Fransa**, Türkiye'nin (2019 yılına ait bilgilerin paylaşılacağı) 2020 yılı bilgi değişimi takvimine alınamamıştır. Bununla birlikte, Avrupa Birliği, tüm üye devletlerle otomatik bilgi değişimi yapmayan ülkeleri listeleme yoluyla izlemekte ve bu ülkelere yaptırım uygulamayı tartışmaktadır.

-4 tür finansal kuruluş kapsamdadır:

- 1- Mevduat kuruluşları (genel olarak bankalar)
- 2- Saklama kuruluşları (saklama bankaları vb.)
- 3- Yatırım kurumları (yatırım bankaları ve fonlar gibi)
- 4- Belirli sigorta şirketleri

Bununla birlikte kamu kurumları, uluslararası kuruluşlar bu kapsamda sayılmaz.

- Çok detaylı açıklamaları ve özellikli durumları olmakla birlikte, genel kural olarak Türkiye'de kurulmuş bir şirketin üretim ya da mal alım-satımı gibi aktif bir ticari faaliyetle uğraşması

halinde ortağı yurtdışında yerleşik (mukim) de olsa ortaklık payı kaç olursa olsun kurum hesabı otomatik bilgi değişimi kapsamına girmez. Fakat Türk vatandaşlarının yurtdışında kurdukları şirketler adına Türkiye’de açtıkları hesapların bildirimini söz konusu olabilir.

Örnek: Türkiye’de kurulu TBC Limited Şirketi tekstil ürünleri imal etmektedir. Bu şirketin %51 hissesine sahip ortağı Bay (A) İsveç’te yerleşiktir. İsveç’e Bay (A)’nın ortağı olduğu şirketin Türkiye’deki finansal hesaplarına ilişkin bir bilgi gönderilmez.

-01/07/2017 tarihinden önce açılmış kurumlara ait hesaplarda hesap bakiyesinin 250.000 ABD dolarını geçmemesi halinde finansal kuruluşun bu hesabı Başkanlığa bildirmesi zorunlu değildir. Bireysel hesaplar için ise böyle bir eşik değer söz konusu değildir. 01/07/2017 tarihinden sonra açılan hem bireysel hesaplar hem de kurum hesapları bakiyesi ne olursa olsun bildirim kapsamındadır.

Rehber için **tıklayınız**.

Durum bilgilerinize sunulur.

Saygı ile,
ERİŞ BAĞIMSIZ DENETİM
VE YMM A.Ş.